No. 150. DINGSDAG 15 DECEMBER. 1857

VIER EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2.30 buiten Assen franco per post *f* 2.45. — De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels *f* 1.00 en voor elken regel meer 15 cent behalve 35 cent zegelregt.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

15 Dec.

De verkiezingen in Belgie hebben aan de liberale partij eene schitterende overwinning bezorgd en mogen de clericalen zich voor geslagen achten. Deze ontvingen gedurende de laatste jaren elk oogenblik de ernstige waarschuwing: „ uw rijk neigt ten val. De 19de eeuw zoekt haar geluk en hare welvaart niet meer in kloosters!" maar zij hield zich doof. Zij had geld, veel geld en een tal van lieden, die op haar woord j a en a m e n zeiden. Zoo de teekenen des tijds verachtende, bouwde zij zich in Belgie een troon en ging er overmoedig op zitten, en . . . . . werd op 10 Dec. jl. er afgeligt, om niet zoo heel spoedig, welligt nooit weder tot dat gezag te komen, 't welk zij verloor.

Wij zullen zien wat de geslagen partij op den dag na hare nederlaag zal zeggen en gadeslaan wat zij verrigt, om weder op den stoel te klauteren, waarvan zij, voor 't oog der geheele wereld, werd afgebonsd.

Allerlei middelen werden er door de ultramontaansche partij aangewend, ten einde de stembus ten haren gunste te doen spreken en daarover werd zij door de liberale partij dapper bespot.

Als gij den heer *Rogier* (liberaal en nu minister) ook als uw afgevaardigde kiest, riep de *Grondwet* (een Vlaamsch blad) dan worden de kerken afgebroken, de pastoors verbrand, de koster aan 't klokkentouw opgehangen en al de boeren sterven van honger of worden deugnieten Brrr!!!

Maar als gij tegen den heer *Rogier* en tegen de liberale partij stemt, dan komt onze Lieve Heer in persoon op de wereld, dan behoeft gij niet meer te werken en eet alle dagen rijstenbrij met dikke suiker en stokvisch met veel boter!"

De boeren begrepen zeer goed dat er te veel b e l o o f d en te veel g e d r e i g d werd en zij lieten de ultramontanen in — de k e r k.

Er zijn 69 liberalen en 39 klerikalen gekozen. In de ontbondene Kamer hadden slechts 40 liberalen en ruim 60 klerikalen zitting. En wat de overwinning nog schitterender maakt, is, dat de voornaamste woordvoerders der ultramontaansche partij voorbij zijn gegaan. De kiezers hebben zich uitmuntend gedragen; zij zijn met geestdrift naar de stembus opgekomen, doch nergens is de orde gestoord. De schoone uitslag is in vele steden door uiterlijke vreugdeblijken gevierd.

Keizer *Napoleon* heeft sedert zijne terugkomst te Parijs nog niet veel genoegen gehad, en de tijd der vermaken is voor de Parijzenaars nog niet aangebroken. Ieder mag tevreden zijn, als hij in stilte het bescheiden deel des levens mag genieten.

De keizerlijke Prins groeit voordeelig op. Toen hij met zijne Keizerlijke ouders in de hoofdstad terugkwam, droeg hij een blaauw pakje, zooals de dagbladen verhaalden, (en dat mogen zij gerust zeggen, zonder vrees voor eene Ministeriële *waarschuwing*!), en de gouvernante tilde hem gedurig voor het publiek in de hoogte. 't Is gemakkelijk zulk een knaapje omhoog te houden, maar men laat hem, vooral in Frankrijk, ook even gemakkelijk vallen, indien de zon des geluks boven 't hoofd zijner ouders mogt ondergaan. Een „kind van Frankrijk" moet zich daaraan gewennen. En is het ook niet alsof Frankrijk later van „zijne kinderen" niets meer wil weten? Er dwalen immers nog twee zulke „kinderen Frankrijks" de wereld rond, die nog droeviger lot hebben dan de kleinen der armen, die toch de Vaderlandsche lucht mogen inademen. Die weet wat het zegt, verbannen te zijn, weet ook hoe sterk de liefde is, die in elks hart leeft voor den grond zijner geboorte.

De Fransche Regering wees een millioen francs aan tot het verschaffen van werk in oorden, waar het vergeefs wordt gezocht.

Ook schrijft men haar het plan toe, om de pers met een nieuwjaarsgeschenk te verrassen en wel met eene opheffing van al de waarschuwingen, waaronder eenige bladen gebukt gaan.

De berigten uit Engelsch Indie zijn over 't geheel niet gunstig en Generaal *Havelock* heeft het zeer benaauwd. Sir *Colin Campbell* marcheert echter, zoo hard hij kan, zijn omsingelden krijgsmakker tegemoet, en bereikt hij Lucknow niet te laat, dan kan hij die stad, met de 5000 man, die hij heeft, wel ontzetten, althans men hoopt het.

Zal de Prins van Pruissen, na het einde der drie maanden, regent blijven?

Sommigen antwoorden op die vr ag: ja, want de Koning vertrekt naar het Buitenland. Anderen spreken echter van den Prins als mede-regent.

Te Berlijn worden groote toebereidselen gemaakt, om de Engelsch-Koninklijke Prinses, wanneer zij als Prinses van Pruissen de Pruissische hoofdstad binnenkomt, zeer prachtig en hartelijk te ontvangen. Men spreekt van eerepoorten, verlichting, geschenken enz. enz., en eene kamer in het paleis wordt door de burgerij versierd. De kosten daarvan werden bij inteekening gevonden, en onmiddelijk was er voor ongeveer *f* 25000 geteekend.

En op de beurs is geen geld!

Was er maar vertrouwen, dan was er ook geld.

De Pruissen, die aan hun koningshuis zoo gehecht zijn, zullen daarvan schitterende bewijzen geven, als het Huis van Hohenzollern feest viert.

De Mammon, altijd zoo ernstig en thans zoo grimmig, heerscht in Europa en de diplomatie, die oude maar slimme dame speelt „krijg Antje„. Zij trad bescheiden op den achtergrond en men heeft een lantarentje noodig om haar te vinden. Nu en dan echter wordt zij in haren schuilhoek verschrikt, b.v. door het springen van den Maintzer kruidtoren en wel door de stem, uit die akelige bebloede ruinen oprijzende: „wie betaalt de schade„?„ Voorname regtsgeleerden antwoorden: „de Duitsche bond, want wat er sprong was Bonds-kruid. Maar wat twist men over het geld. Dat is er genoeg en 't zal er genoeg komen, tot herstel van 't geen er verwoest werd, maar wie zal de levensvonk weer aanblazen, die door het verschrikkelijk ongeluk, in zoo velen werd uitgebluscht? Wie droogt de tranen van hen, die in het kleed der rouwe op de bouwvallen staren, waaronder dierbare betrekkingen zijn bedolven?"

Hierop antwoorden noch de gekroonden der aarde noch de Duitsche bondsdag; maar dit kan de magthebbenden toch leeren voorzigtig te zijn voor de toekomst en, voor zoo verre de mensch dit vermag, te waken tegen zoo ontzettende gebeurtenissen.

De val van het huis Pontoppidan, welks chef consul-generaal van Denemarken te Hamburg is, maakte in deze stad een smartelijken indruk. Men begroot het tekort op ongeveer v i e r millioen gulden. De tijding van dit faillissement bragt groote ontsteltenis te Kopenhage, zoo zelfs, dat de Koning in zijn kasteel Frederiksburg kwam, en een kabinetsraad presideerde, waarin werd besloten iemand naar Hamburg te zenden om de zaken van het huis Pontoppidan te onderzoeken en, kon het baten, met 1 à 2 millioen te ondersteunen.

De Oostenrijksche Nationale bank heeft, in aanmerking genomen dat ook Oostenrijkers er belang bij hebben dat Hamburg, Duitschlands grootste koopstad, worde gered, 10 millioen florijnen aangeboden, onder waarborg van den Senaat, tegen 6 pct. en terug te geven binnen een jaar.

Of de Senaat deze waarborg wil en kan geven?

Wij weten het niet, maar men meldt dat deze hulp er zeer welkom was.

Ook Amsterdam ondersteunt Hamburg

De jongste berigten uit de in verlegenheid verkeerende stad luiden zeer bedroevend. In weerwil van alle hulp, wordt de ellende dagelijks grooter en vallen er nog gedurig aanzienlijke huizen.

In Sardinie zijn menschen, die bijkans niet kunnen wachten op de opening der zitting van de Wetgevende Magt; zoo nieuwsgierig zijn ze naar de formeering der verschillende politieke partijen. Een ding is echter zeker, dat het ministerie de kerkelijke partij met gerustheid afwacht en geen tittel of jota van zijn liberaal programma wijzigt. Met dat programma in de vlag, is het gereed voor elke bataille. De troonrede zal openbaren wat de Regering wil en dan zal het blijken wat er is van de verzekering van deze: het Ministerie wordt „regts", dat is kerkelijk, van de mededeeling van gene: het Ministerie wordt „links", dat is Republikeinsch.

De sluiting van de school der Christelijke broeders te Rome zet steeds kwaad bloed, vooral bij de Franschen te Rome, wier kinderen daar onderwijs ontvingen, en te meer daar de eigenlijke oorzaak van den maatregel haat of v r e e s is tegen de zoogenaamde Fransche denkbeelden door het daar gegeven onderwijs, onder de kweekelingen verspreid. De *Univers*, het hoofdorgaan der Europesche ultramontanen, beweert, dat het schoollokaal te klein was voor het getal leerlingen en daardoor o n g e z o n d, en dat hoofdzakelijk om die reden de school werd gesloten, maar deelt tevens mede, dat de broeders een ambtenaar van den Paus, die schoollokaal-inspectie moest doen, zeer onheusch ontvingen.

Niemand gelooft de *Univers*, maar allen, die het ultramontaansche Rome kennen, weten, dat men daar van geen Fransche of liberale denkbeelden wil weten, en zelfs bevreesd is voor liberale neigingen, allen eigen, die de moedermelk in F r a n k r i j k ten deel viel.

De coup d'état, door den Spaanschen Koning-gemaal gepractiseerd, terwijl zijne Gemalin kraamvisite had, mislukte, zooals onze lezers weten, en de openbaarheid daaraan gegeven, maakte grooten indruk, ja verwekte eene zeer vijandige stemming tegen elke kabinets-wijziging.

In zooverre speelde de Hooge kraamheer een zeer ongelukkig spelletje, want het gezag van het Ministerie is er door versterkt en wint elk oogenblik, sedert de pers, die *Narvaez* en *Bravo Murillo* ten dienste staat en nijdig is, de Regering hevig aanvalt.

Hoe de eerste zamenkomst was van de Koningin en den Koning, na het blij-eindigend drama?

Ja lezers! daar werden de heeren niet bijgeroepen en zulks is dus aan niemand bekend, dan aan eenige journalisten die h o o r e n wat er niet gesproken wordt, z i e n wat er niet geschiedt.

Zeker is het echter, dat het feest „van Maria's onbevlekte ontvangenis" dit jaar, op bepaalde begeerte der Koningin, met grooten luister zal worden gevierd.

Zij dankt den Prins ook aan de voorspraak van Maria, en er zouden wel meer moeders zijn, die voor een z o o n iets buitengewoons, welligt iets bespottelijks deden.

Koningin *Maria Christina* van Spanje heeft haar vertrek van Parijs naar Rome eenige dagen uitgesteld, omdat zij in eerstgenoemde stad spoediger tijding kan ontvangen uit de Koninklijke kraamkamer te Madrid.

Al de berigten luiden tot nu toe; „kraamvrouw en kind bevinden zich naar omstandigheden vrij wel."

Ook verwacht men te Rome den Koning van Pruissen die eenigen tijd aan het bekoorlijke meer Cowo zou doorbrengen.

Dit laatste is echter niets meer dan een gerucht, ofschoon de Paus wel moeite zou doen, om den Protestantschen Monarch eens tot gast te hebben.

De Verhevene Porte heeft gemeend eenig teeken van leven te moeten geven, door de vergaderingen der Divans of der Provinciale Staten in Wallachije en Moldavie te sluiten, zoo men zegt met goedkeuring der leden van het Parijsche vredes-congres.

Men voorspelt echter, dat dit besluit aanleiding zal geven tot ongenoegen.

Lord *Redcliffe* gaat waarlijk op reis. Hij pakte zoo lang, dat wij begonnen te twijfelen, of hij werkelijk koers zou zetten naar oud Engeland. Zoo schreef men althans uit Constantinopel op 5 Dec. jl., terwijl de afreis was bepaald op 12 December.

Er is reeds berigt, dat hij te Weenen is aangekomen.

Te Peru is voor eenigen tijd de Engelsche gezant doodgeschoten.

Waarom? is niet bekend, wijl de ongelukkige diplomaat stervende heeft verklaard, dat hij zelfs niemand kende met wien hij in vijandschap leefde. Het bleek dan ook, dat de man bij elk geacht was. Het Peruaansche Gouvernement loofde 25 duizend en het Engelsche Gouvernement 36 honderd guldens belooning uit aan hem, die den schuldige in handen der justitie brengt, en naar men verzekert, is een der medepligtigen a an den moord, reeds gearresteerd.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

STATEN-GENERAAL.

Eerste Kamer.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft met algemeene stemmen aangenomen de volgende wets-ontwerpen; de wet tot aankoop en amortisatie van rentegevende nationale schuld; tot wijziging der regten op den in en uitvoer van den visch; tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het pensioenfonds voor 1858, en het wets-ontwerp tot wijziging van de hoofdstukken II en IX *B* der staatsbegrooting voor 1857.

Tweede Kamer.

Zitting van 10 *Dec.* Heden heeft de Tweede Kamer achtereenvolgens aangenomen de ontwerpen tot regeling van het fonds, voortspruitende uit koopprijzen van domeinen over 1857 en tot verdere regeling van het muntwezen in Indie, het laatste na levendige beraadslagingen en slechts met eene betrekkelijk kleine meerderheid.

Zitting van 11 *Dec.* Heden heeft de Kamer het ontwerp van wet aangenomen tot intrekking der wet van 1807 op de interesten. Uit een zedelijk oogpunt hadden nog eenige leden een minder stoute greep gewenscht in de interest bepaling. Teregt heeft de meerderheid echter begrepen, dat even dwaas als voor eenige eeuwen nog de meening was, dat het ontvangen van elke interest volgens den Bijbel verboden was, thans de handhaving was eener wet, die in strijd met de wetenschap en met het goede begrip bleef van wat geld is. Geld is even als andere handelszaken koopwaar, en moet dus aan dezelfde wetten van vraag en aanbod en daarmede in verband staande verhooging of verlaging van prijs onderworpen blijven, als elke andere zaak.

Zitting van 12 *Dec.* Heden zijn door de Kamer achtereenvolgens aangenomen de volgende ontwerpen van wet: 1. tot afstand van rijksgrond aan de gemeente den Helder, met algemeene stemmen; 2. tot goedkeuring eener daling tusschen het bestuur der domeinen en de gemeente Enkhuizen, met algemeene stemmen; 3. tot vaststelling van de middelen ter bestrijding van de uitgaven voor 1858, met 53 tegen 6 stemmen; 4. tot voorloopige vaststelling van hoofdstuk X (Oorlog) der staatsbegrooting voor 1858, met algemeene stemmen, en 5. tot afstand van Rijksgrond te Konstantinopel, met 52 tegen 4 stemmen. — De vergadering is daarna gescheiden tot 9 Februarij aanstaande.

Een berigt uit Batavia van 25 Oct., door middel van den telegraaf over Triëst bij de regering ontvangen, meldt, dat allerwege in de Kolonien orde heerschte, dat de expeditie naar Timor met een gewenschten uitslag bekroond

was en dat de tot die expeditie gebezigde troepen, op Java teruggekeerd waren.

— De kolonel *C. T. van Meurs*, directeur der eerste artillerie directie, enz. is benoemd tot Minister van oorlog.

— In de te Londen uitkomende *Shipping and Mercantile Gazette* leest men de volgende correspondentie uit Parijs: „Het onderwerp van de voortdurende aanwinsten van grondgebied, welke door Holland bij zijne eilanden in den O. Indischen Archipel gedaan worden, begint hieropgemerkt te worden. Frankrijk heeft eenigen tijd gele den zijne aandacht gevestigd op het raadzame om in die streken te koloniseren en zal waarschijnlijk Engeland uitnoodigen navrage te doen naar de aanhoudende maar in stilte plaats hebbende uitbreiding van Hollands magt in die streken.„

De *N. R. Ct.* maakt bij de opname van dit berigt, de juiste opmerking, dat men buitenslands geheel anders denkt dan hier te lande over onze Oost Indische bezittingen. Hier wordt eerder geklaagd over zekere laauwheid en van magtsuitbreiding weet men niets.

— In den omtrek van 's Bosch werden gedurende geruimen tijd honden, schapen of andere dieren vermist. Den 10 dezer hebben bij Well een vader en zoon op jagt zijnde een grooten wolf ontmoet, die door twee schoten werd gedood. Men meent hierdoor den vermoedelijken dief uit den weg te hebben geruimd.

— Uit Zeijst meldt men, dat aldaar den 10 dezer is overleden *Johanna Catharina Elisabeth Stephanij*, laatst weduwe *J. Semtion*, die den buitengewonen leeftijd van 110 jaar, 7 maanden en 8 dagen bereikt had. In den laatsten tijd was zij blind en vrij doof; zij was uitgeteerd; toch kwam zij nog elken dag eenigen tijd van bed. Ander was zij tot voor kort in 't genot van een goede gezondheid gebleven.

-- Sedert 1 Jan. jl. tot op heden zijn naar de beide Indien vertrokken 3682 onderofficieren en manschappen, dus ruim 1000 man meer dan het kontingent, dat voor dit jaar was vastgesteld.

— Men zal zich nog wel den 12-jarigen knaap, *W. van den Broek*, herinneren, die op 22 September j.l. de woning zijner ouders (in Noord-Brabant) in brand stak, om op nieuw bij de buren te worden ingenomen en op die wijze weder brood met spek te verkrijgen. De arrondissementsregtbank te Breda heeft dien jongen, aangeklaagd van moedwillige brandstichting, geheel vrijgesproken, aangezien hij zonder oordeel des onderscheids zou hebben gehandeld; doch bij hetzelfde vonnis is tevens bevolen, dat hij gedurende den tijd van drie jaren in een verbeterhuis zal worden opgesloten.

Amsterdam, 12 Dec. Ingevolge telegraphische dépêche van Lissabon, 10 Dec., was het schip *Assen*, kapt. *Haverbult*, van Amsterdam naar Batavia, aldaar met verlies van twee masten en andere schade binnengeloopen.

Heusden, 10 Dec. Eenige dagen geleden heeft alhier een droevig geval plaats gehad, veroorzaakt door de onvoorzigtigheid van eene moeder. Deze, haar huis verlatende, had haar kind van slechts 4 jaar oud geheel alleen gelaten; een flesch met jenever stond op de tafel, het kind nam die op, zette haar aan den mond, en dronk haar half ledig. Weldra kwam de moeder te huis en zag in groote ontsteltenis den jammerlijken toestand van haar kind. Er werd dadelijk geneeskundige hulp aangebragt, doch te vergeefs; de levensvonken waren bij het kind reeds uitgebluscht.

Schildwolde, 7 Dec. Men ontdekte dezer dagen bij het graven eener wijk, in de veenen van den heer *Sickama*, Heer van het naburige Harkstede, een kanon (drieponder), dat, naar de inscriptien te oordeelen, uit den Spaanschen tijd herkomstig moet zijn. Verder gravende vond men nog een, maar van zwaarder kaliber, wat ons onwillekeurig aan den 80 jarigen oorlog tegen Spanje, met al zijne ijselijkheden, doet denken. *N. W. Ct.*

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Voor eenigen tijd heeft een apotheker te Calais door onacht zaamheid eene te groote hoeveelheid landanum gevoegd bij een door hem gereed gemaakt geneesmiddel, ten gevolge waarvan de zieke overleed. De apotheker is dientengevolge als beschuldigd van manslag door onvoorzigtigheid, veroordeeld tot tien dagen gevangenisstraf en 600 fr. boete.

ENGELAND.

Uit Britsch Indie wordt het volgende berigt: De onlangs aangekomene bergschotten maakten een zonderlingen indruk op de Sepoys, die ze eerst voor vrouwen hielden, welke de moord der Engelsche dames kwamen wreken. Dit denkbeeld verdween spoedig en de inboorlingen noemden hen toen „duivels in rokken." Een Sepoy, die uit Calcutta gevlugt was had intusschen het gerucht verspreid, dat de Engelschen monsters tegen hen afzonden met beenen als olifantspooten, aangezigten met haar bedekt en bloedroode oogen. Bij de aankomst van het regement bergschotten begaf zich een bengaalsch beambte aan boord van het schip. Een der hooglanders vatte hem om het lijf en hield hem boven zijn hoofd met den uitroep „Sandy (eene gemeenzame naam in Schotland), zijn dit de dingen waarmede wij moeten vechten!"

De oude Koning van Delhi schijnt in hechtenis genomen te zijn, onder belofte van zijn leven te behouden, in strijd met het uitgevaardigde bevel. Hij wordt beschuldigd 48 vrouwen te hebben doen vermoorden, en het sparen van zijn leven zal, naar men vreest, bij de inboorlingen aan zwakheid worden toegeschreven. De Sepoys te Delhi zou den alle gevangenen, die zij magtig konden worden, levend verbrand hebben.

Onder de muiters werd een Engelsch sergeant-majoor ontdekt, in de uniform van een officier der inboorlingen.

In Bengalen bleef slechts het 73e regement en het bataillon Shekawattee over, die niet aan het muiten geslagen waren.

ITALIE.

Den 30 Nov. werd de diligence, die de dienst doet tusschen Civita Vecchia en Rome, in de nabijheid van Palo, door 7 gewapende roovers aangetast. De reizigers, de bisschop van Halifax, *D. Conelly*, en een paar Engelsche heeren, als mede eene Engelsche dame werden uitgeplunderd; den bisschop heeft men, behalve 140 pond sterling, zijn kruis en zijn herderlijken ring afgenomen. Een der Engelschen wilde zich verdedigen, maar werd overmand en erg mishandeld. In het geheel bedroeg de buit der roovers f 2400-„.

ASSEN, 15 December.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

Amsterdam. Maandag, 14 Dec. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt: *Nederl.* $2\frac{1}{2}$ pCt. $62\frac{5}{16}$ percent. Dito 4 pCt. $95\frac{1}{8}$ percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 en 1815 5 pCt. $102\frac{3}{8}$ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. $83\frac{3}{8}$ percent.

Granen en Zaden

Koolzaad dadelijk hooger; op December f 414. — Raapolie prijshoudend op zes weken f $41\frac{1}{2}$. — 133 ponds nieuwe bonte Poolsche Tarwe f 333. — 118 ponds Petersburgsche Rogge f 154. — 119 ponds Nijkerker Boekweit f 242. — Graanmarkt stil, onveranderd.

G. ten Oever van Smilde heeft gisteren alhier een varken afgeleverd, dat niet bijzonder groot was, maar, op de waag van den logementhouder *Kuipers* gewogen, is bevonden 488 ponden zwaar te zijn.

— Men berigt ons, dat er in den avond van 13 dezer brand is ontstaan in de winkel van *J. van Dam* te Smilde; er zijn eenige Manufacturen verbrand; men zegt dat de winkel voor brandschade was verwaarborgd. De verdere voortgang van den brand is vooral gestuit door de krachtdadige hulp van den ingezetene *M. Manak.*

— De direkteur der *Nederlandsche verzekering-maatschappij* te Tiel, jhr. *P. A. Reuchlin*, de heer *E. H. Kol*, handelende onder de firma *Vlaer en Kol*, te Utrecht en de heer *L. A. J. W. baron Sloet*, griffier der staten van Gelderland, te Arnhem, hebben tot den minister van binnenlandsche zaken een adres gerigt, waarin zij verzoeken, dat hun koncessie verleend moge worden tot het aanleggen en exploiteren van de spoorwegen in dit rijk, welker oprigting zij het noodzakelijkst achten en onder de voorwaarden, die zij het meest doeltreffend beschouwen, immers dat daarover met hen in nader overleg worde getreden. Bij dit adres hebben gemelde heeren eene breedvoerige memorie gevoegd „over de noodzakelijke spoorwegen in Nederland en de wijze om het kapitaal tot aanleg en exploitatie te vinden." Terwijl de adressanten het gevoelen der Regering deelen, dat, zal de algemeene welvaart van Nederland niet worden tegengehouden, een goed en behoorlijk aaneengeschakeld net van spoorwegen, de verbinding van de onderscheidene deelen van het Rijk onderling en van onze voornaamste koopsteden en havens met het buitenland noodzakelijk, ja dringend noodzakelijk is, — kunnen zij het niet doen omtrent de spoorwegen, die naar hun gevoelen aangelegd en in exploitatie behooren gebragt te worden. Zij gelooven, dat als hoofdlijnen, die dringend noodig zijn, eerst en voor allen in aanmerking moet komen eene lijn, die Friesland en Groningen met den Rijnspoorweg verbindt, en eene andere, die, van dien weg uitgaande, naar Noord Brabant, Belgie en Frankrijk loopt. Zij zeggen uitdrukkelijk eerst en voor allen, ten einde niet misverstaan te worden. Andere lijnen, door de regering in de memorie van toelichting in de eerste klasse gebragt, achten zij zeer wenschelijk, doch aan die, welke zij voorstaan, is dringende behoefte. Als een gewigtig bezwaar tegen het tot stand brengen van de door de regering in de eerste klasse gerangschikte spoorwegen beschouwen zij het groote kapitaal, dat daartoe gevorderd wordt. De stoutste verwachting toch zal zich moeijelijk kunnen voorstellen een kapitaal van ruim 195 millioen gulden, zelfs in verscheidene jaren, bijeen te kunnen brengen. Zij stellen dus voor, twee lijnen aan te leggen, nl. den Noorder en Zuiderspoorweg. De *Noorderspoorweg* zou bestaan uit drie lijnen, als: *a.* van Harlingen over Leeuwarden, Beetsterzwaag en Groningen naar de grenzen in de rigting van Leer; *b.* van Beetsterzwaag over Meppel, Zwolle, Deventer en Zutphen naar den spoorweg van Zevenaar naar Rheine; en *c.* een zijtak van Raalte over Almelo naar den spoorweg van Zevenaar naar Reine, bij Enschedé. Deze lijn zou eene lengte beslaan van 314 mijlen, zullende daarvoor een kapitaal benoodigd zijn van f 35,095,780. De *Zuiderspoorweg* zou mede uit drie lijnen zijn zamengesteld, als: *a.* van Utrecht (Maarsbergen) over Amerongen, Tiel en Lith naar 's Bosch; *b.* van 's Bosch (Helmond) over Roermond, Sittard naar den Maastricht-Akenschen spoorweg; en *c.* van Maastricht naar Luik, te zamen 160 mijlen, berekend op eene som van f 31,726,575. Het algemeen geheel voor den N. en Z. spoorweg zou alzoo bedragen 474 mijlen, en daarvoor zou slechts een kapitaal van 67 millioen gulden benoodigd zijn. Intusschen zou door dit plan o. a Assen en een gedeelte van Drenthe worden uitgesloten. De adressanten meenen, dat een harde kunstweg, of des noodig een paardenspoorbaan, die Assen met den spoorweg verbindt, de materiële ontwikkeling meer zal bevorderen dan een spoorweg zal vermogen te doen. — Zij betwijfelen of een spoorweg van Zwolle naar Kampen onder de dringend noodzakelijke te rekenen is Zij oordeelen, wat den zuidelijken spoorweg aangaat, dat de rigting, die van Utrecht genomen moet worden, niet moet zijn op Breda, maar op 's Bosch. Van daar zal hij behooren te loopen op Maastricht, ten einde in verband met den spoorweg van Maastricht naar Luik, den kortsten weg van het centraal punt, Utrecht, naar Frankrijk en Parijs, te verkrijgen. Overigens hebben de adressanten op een bijgevoegd kaartje hunne denkbeelden aanschouwelijk voorgesteld.

Na deze voorstellen te hebben ontwikkeld, hebben de adressanten de vraag onderzocht op welke wijze de som van 67 mill. is te verkrijgen? Zij hebben nagegaan de opbrengst der spoorwegen in verschillende landen van Europa en zijn tot de slotsom gekomen, dat eene geldbelegging in spoorw.-m voor voorzigtige kapitalisten en zonder beursspel niet te verwachten is. Zich o. a. beroepende op *Otto Hübner*, een man van gezag in de volkshuishoudkunde en statistiek, verklaren zij het *eenige* middel om aan de dringende behoefte te voldoen, te zien in eene garantie door den Staat van eene rente minimum, ten bedrage van $4\frac{1}{2}$ pct. Dit was het eerste denkbeeld, dat zich aan de Regering voordeed. Zij verwierp het echter. Adressanten bestrijden achtereenvolgens de redenen, die haar tot dat verwerpen leidde. Daarna toonen zij ook het ondoeltreffende aan van de andere middelen, die de Regering aan de hand geeft, inzonderheid van het 4e, dat haar het meest verkieselijke voorkomt. Mogt dat middel worden aangenomen, er zou een jagt op spoorweg-koncessiën ontstaan, waarvan het hoogst moeijelijk einde niet zou zijn te voorzien. De koncessie-vragers, merken adressanten op, zullen natuurlijk zoo veel mogelijk ontvangen, de Regering zoo min mogelijk geven willen. Concessie-vragers voor dezelfde lijn zullen elkander den loef zoeken af te steken. Er zal een loven en een bieden ontstaan, eene zwendelarij en windnegotie geboren worden, waartoe de nederlandsche Regering niet kan en ook niet wil medewerken. Zij wenscht slechts soliede ondernemingen of maatschappijen. Die zullen alleen te krijgen zijn bij eene renten-garantie van een minimum van $4\frac{1}{2}$ pct. Het staatskrediet zal haar in staat stellen de noodige kapitalen spoedig en goedkoop te verkrijgen en Nederland daardoor middelen van ontwikkeling en welvaart erlangen, waarvan het te lang verstoken was.

* **Schoonoord**, 12 Dec. Is er overal gebrek aan water, zoo baart het verwondering, dat hier in 't Oranje kanaal op 't hooge Ellertsveld, bestendig een voldoend peil staat van vijfdehalf voet. Ten gevolge daarvan heeft een goede afvoer van turf geregeld plaats, en is de bewering dat in deze streken van Drenthe „elk kanaal eene hersenschim was", volkomen gelogenstraft. 't Overtuigend feit dezen zoo bij uitstek droogen zomer en herfst eene ruime toevoer van water te hebben, is voor de nieuwe volkplanting van even verblijdende als gewigtige beteekenis Voorts daaraan immers hangt hare toekomst. Intusschen gaat hier de zaken van lieverlede vooruit. De korenmolen maalt reeds geruimen tijd en is als de eerste aan 't Oranjekanaal echt nationaal gedoopt met den naam van *Willem III.* — Zeer in 't belang der ontwikkeling van Schoonoord acht men de aanstaande verdere openstelling van 't kanaal (daar reeds tot sluis IV nabij Emmen bevaarbaar is en ras hare voltooijing nadert), tot voorbij deze plaats. Ook zal de zelfstandigheid der jonge volkplanting toenemen door een belangrijken verkoop van huissteden met gecultiveerde gronden en eenige perceelen veen en heide, welke in de volgende maand van wege de H.H. *Klijn en Co.* zal plaats hebben.

* **Veenhuizen**, (gem. Dalen) 12 Dec. Het volgende geval leert, hoe gevaarlijk het is, Schiedam tot gezelschap te kiezen. Gisteren avond om tien uur, terwijl het stikdonker was, hoorden wij in de nabijheid van dit gehucht het jammerlijk hulpgeroep „*help mij! help mij!*" Ijlings spoedden wij ons met fakkel en lantaarn naar de plaats des gejammers. Na een half uur zoekens mogt het ons gelukken den hulpbehoevende te vinden. Tot onze verbazing vonden wij daar zekeren voerman van Coevorden, wiens wagen omgekanteld met de paarden in een uitgegraven veenkuil lag. — De voerman, te ruimschoots van Schiedammer vocht gebruikt hebbende, is op een dwaalspoor gekomen en in het Dalerveen geraakt. Met veel krachtsinspanning mogt het toch spoedig gelukken, alles verder op de vlakte te krijgen, en het ongeval is goed afgeloopen, behalve eenige reparatie aan den wagen.

* **Hoogeveen**, 12 Dec. In den loop dezer week hadden hier drie sterfgevallen plaats, welke de onzekerheid van des menschen leven op nieuw overtuigend bewijzen.

Een jeugdig arbeider, welke, voor zoover bekend is, een geregeld leven leidde, was bezig zand te verwerken en een kruiwagen met aarde willende wegbrengen, valt hij eensklaps voorover en is een lijk.

Een man van ruim 70 jaren werd in de nabijheid van zijne woning levenloos uit het water gehaald, daar hij van den wal in de vaart was geraakt.

En gister kwam een behoeftig doch reeds bejaard man bij een ingezeten alhier aan huis, en na de deur geopend en eenige schreden in de woning te hebben gedaan, valt hij voorover en is dood.

Men gelooft, dat deze drie sterfgevallen, waarbij hoe genaamd aan geen misbruik van sterken drank te denken valt, aan beroerten moeten worden toegeschreven.

Zoude het luchtgestel daarop ook eenigen invloed kunnen hebben? althans men zegt, dat in 1842, als wanneer de zomer ook zoo buitengewoon warm was, ook vele gevallen van beroerten plaats hadden.

* **Winschoten**, 10 Dec. Gister en heden avond hadden Winschoten's ingezetenen 't genoegen de voornaamste logementen en eenige winkels met gaz verlicht te zien. De eerste proeve slaagde uitmuntend. Velen, die nimmer gazlicht gezien hadden, stonden ten hoogste verwonderd over het schoone, heldere, witte licht. Ook wij moeten bekennen, dat het Winschoter gazlicht onze verwachting verre heeft overtroffen. De zaal van 't hôtel Wisseman was wezenlijk prachtig, met de fraaije lampen, schitterend van licht. Heden avond wordt de eerste Nutsvergadering alhier in 't hôtel bij gazlicht gehouden. Wij hopen en vertrouwen, dat binnen weinige dagen in deze geheele plaats de lampen zullen branden.

Wij noemden straks het „nieuwe licht" Winschoter gazlicht, en met grond. De oprigters toch, de heeren *Roelfsema* en *de Boer*, mannen, die de beteekenis van 't woord vooruitgang steeds zoo goed toonen te begrijpen, zijn ingezetenen dezer plaats. Nimmer waren deze mannen bij gazfabrieken werkzaam. Zonder vreemde hulp werd het plan outworpen en uitgevoerd, onder directie van den laatsten als architect. Wat er gewrocht is, is de vrucht van wetenschappelijke studie. Iets tot lof van hen te zeggen is hier overbodig. Wij meenen, dat niemand minder dan de oprigters daarop gesteld zouden zijn. De inrigting zelve is welsprekender dan onze woorden. Aan alle anti-gazvrienden roepen we toe: „Komt en ziet!„

* **Borger**, 13 Dec. Vrijdag jl. had alhier een droevig ongeluk plaats; de paarden van den landbouwer J. L. uit het naburig Westdorp (in deze gemeente) geraakten, nadat hij met dezelve hout voor een timmerman had gehaald, op hol, met dat ongelukkig gevolg, dat de man met een zeer verminkt hoofd op de plaats des ongeluks dood is gevonden. Hij laat vrouw noch kinderen na.

* **Smilde**, 14 Dec. In de voorgaande week zijn alhier bij het omhouwen van veen acht adders bij elkander boven in den grond gevonden. Zij waren nog zoo vlug en

evendig, dat ze met alle kracht nog in een haar toegehouden stok beten.

* **Meppel**, 13 Dec. Als een zeer opmerkelijk bewijs voor de buitengewone groeikracht, die tot in dezen laten herfst in sommige opzigten schijnt voort te duren, kunnen wij mededeelen, dat de alhier aan den galgenkamp wonende veehouder *L. Oosting* een stuk land heeft, waarvan hij nog dagelijks een kruiwagen vol gras voor zijne beesten maait. Dit gras heeft eene behoorlijke lengte en hij zal het maaijen daarvan nog wel eenigen tijd kunnen volhouden, indien het weder voortdurend in gelijke mate zacht blijft.

* **Nijeveen**, 13 Dec. In het laatst der vorige week trof den zoon van B. D. alhier, terwijl hij zich hier op den korenmolen bevond, zeer onverwachts een groot ongeluk, dat hem ligtelijk zijn leven had kunnen kosten; de molenaar liet een zak meel van den zolder naar beneden, doch deze bleef in het zolderluik van den molen vast zitten, waarop deze jongeling vlug het been nam om met den voet den zak los teschoppen, hetwelk ook gelukte, doch met dat gevolg, dat de jongeling het evenwigt verloor en zoo voorover van den hoogen molenzolder door het luik naar beneden op den grond stortte en een zijner armen brak; dit geval is, de omstandigheden in aanmerking genomen, nog al gunstig afgeloopen.

KERKNIEUWS.

De heer W. A. Becking, predikant te Genemuiden, is als zoodanig beroepen te Opheusden. In het vorige jaar is hij ook aldaar tot tweemalen toe beroepen, doch heeft gemeend toen telkens te moeten bedanken.

INGEZONDEN STUKKEN.

Eene zeer nuttige, aangename en goedkoope reis.

Het is thans anders het jaargetijde niet om te reizen; in den winter is het vooral: „Oost West, 't Huis best," en bovendien, de Drentsche boer houdt over 't algemeen niet veel van reizen, behalve eenmaal in de week naar de naastgelegene marktplaats, ten einde zijne voortbrengselen af te zetten en de benoodigdheden voor 't huisgezin en voor zijn bedrijf op te doen. Ik gevoel mij intusschen opgewekt, om den landman in de provincie zijner inwoning juist in dezen wintertijd tot eene reis, en dat wel eene zeer verre reis, uit te noodigen, en ik houd mij overtuigd, dat niemand, die deze reis onderneemt, als hij slechts eenige weetgierigheid en eenige smaak heeft, en vooral als hij zijnen geest wenscht te ontwikkelen en nuttige zaken te leeren kennen, zich zijn geld of zijnen tijd of de moeite zal beklagen.

't Is eene zeer verre reis, waartoe ik uitnoodig. Het reistogtje naar de hoofdstad van ons Rijk, waarop wij ons thans onder geleide der *Drentsche Courant* bevinden, mag daarbij geheel niet genoemd worden! En men kan intusschen, terwijl men dit togtje mede doet, ook deze reis tenzelfden tijde zeer gemakkelijk volbrengen; en de winter is daartoe voor den landman juist de geschikte tijd. Toerusting van warme winterkleeren heeft men er ook niet voor noodig. Ook behoeft men zich van zijn gezin niet te scheiden; ja, ik zoude zelfs aanraden, dat men alle leden van het huisgezin, die er vatbaarheid voor hebben, de reis mede laat doen. De zeer geringe kosten blijven dezelfde, hoe groot het reisgezelschap ook zijn moge.

Er is voor eenigen tijd, bij den boekhandelaar *M. Smit* te Groningen, een werkje in 't licht verschenen, en bij elken boekverkooper voor f 1.25 verkrijgbaar, dat ten titel heeft: *Boven lucht en wolken; of een togtje door het wereldruim;* door middel van dit werkje kan de bedoelde reis ondernomen worden. Het boekje is oorspronkelijk in 't Hoogduitsch geschreven, door den geleerden *A. Bernstein*, die zoo juist den volkstoon weet te treffen en de verhevenste en diepste zaken zoo eenvoudig, helder en aangenaam weet voor te stellen; de bekwame *J. J. A. Goeverneur* heeft het meesterlijk in onze taal overgebragt. De schrijver stelt zich voor, dat er een telegraafdraad is gespannen van onze aarde naar de maan, van daar naar de zon en vervolgens van de éene planeet naar de andere.

(*Vervolg hierna.*)

CORRESPONDENTIE.

Wij herinneren op nieuw, dat stukken en berigten, die ongeteekend worden ingezonden of waarvan de inzender zich niet aan ons bekend maakt, niet worden opgenomen.

Advertentien.

Die genegen mogt zijn, eene ***BEWAARSCHOOL*** voor kleine Kinderen uit den fatsoenlijken stand te Assen te openen, gelieve zich aan te melden aan het Bureau dezer Courant.

CONCERT

op VRIJDAG den 18 December 1857, des avonds te 7 uur, in de zaal van R. KUIPERS te Assen, te geven door de ***Hannoversche Capelle***, bestaande uit 12 Muzikanten.

Entrée voor een HEER 75 c. en voor eene DAME 49 c.

Plaat- en Wagenstoven,

alsmede nieuwe soorten ***DEURVEEREN***, KOPEREN **C. BECKERS** ***BALANCEN*** en ***GEWIGTEN***, ***dubbele*** en ***enkele PISTOLEN***, ***IJzerglans of Kagchelsmeer***,

bij A. BRAAKMAN,

in IJzerwaren te Assen.

In den jare 1800 zeven en vijftig den veertienden December;

Ten verzoeke van den heer HENDERIKUS CORNELIUS ANTONIUS PIECK, wonende te Coevorden, ten deze domicilie kiezende te Assen ten huize en kantore van zijnen Procureur Mr JAN ALBERT WILLINGE GRATAMA, wonende aldaar aan den Beilerweg;

Heb ik ondergeteekende JAN JANNES MULDER, deurwaarder bij de Arrondissements-Regtbank te Assen, wonende aldaar,

gedagvaard

JOHANNES HOFENK, wiens woonplaats en werkelijk verblijf onbekend zijn, om op MAANDAG den twee en twintigsten Februarij 1800 acht en vijftig des voormiddags te tien uur te verschijnen ter rolle van de Arrondissements-Regtbank te Assen, zitting houdende in deszelfs gewoon locaal in het Paleis van Justitie aldaar, ten einde alsdan te zien en hooren eisch doen, dat:

Aangezien de gedaagde op den zeventienden Junij 1800 zeven en vijftig met den eischer heeft gesloten eene overeenkomst van koop en verkoop, waarbij de eerste van den laatste heeft gekocht een stuk veen met ondergrond, groot nagenoeg acht bunders veertig roeden en twintig ellen, gelegen te Anerveen, gemeente Gramsbergen, bekend bij het kadaster in die gemeente in Sectie A, nummer zeven en negentig en acht en negentig, voor de som van twee duizend en twee honderd guldens, met bepaling, dat deze gelden binnen de eerstkomende drie maanden zouden moeten worden voldaan;

Aangezien de gedaagde deze som niet alleen niet heeft voldaan, maar hij ook niets van zich laat hooren, niettegenstaande hij door mij Deurwaarder bij exploit van den dertigsten November 1800 zeven en vijftig, behoorlijk geregistreerd, tot betaling is gesommeerd;

Aangezien de gedaagde, bij het aangaan der bovenbedoelde overeenkomst, heeft opgegeven te Apeldoorn woonachtig te zijn, doch het bij onderzoek is gebleken, dat hij daar niet woont noch in het Bevolkings-register bekend is en ook geen werkelijk verblijf heeft, terwijl uit ingewonnene informatien blijkt, dat hij steeds is reizende en er geene vaste woonplaats noch erkend verblijf van hem bekend is;

Het de Regtbank moge behagen te vernietigen of wel te ontbinden de overeenkomst van koop en verkoop, den zeventienden Junij 1800 zeven en vijftig, tusschen den eischer en den gedaagde aangegaan en hierboven breeder omschreven, op grond van wanbetaling der kooppenningen binnen den gestelden termijn, en den gedaagde te veroordeelen, om aan den eischer te vergoeden alle schade en nadeel in dezen tengevolge van de handelwijze van den gedaagde geleden of nog te lijden, op te maken bij staat, benevens in de kosten.

Ik heb tevens verklaard, dat Mr. JAN ALBERT WILLINGE GRATAMA, Procureur bij de Arrondissements-Regtbank te Assen, als zoodanig in dezen voor den eischer zal occuperen.

Afschrift van dit exploit, hetwelk zal worden opgenomen in de Provinciale Drentsche en Asser Courant, is door mij aangeplakt aan de hoofddeur van de gehoorzaal van de Arrondissements-Regtbank te Assen, en is een tweede afschrift door mij overgegeven aan den heer Officier van Justitie bij gemelde Regtbank, sprekende met Zijn WelEdel Gestrenge zelven, die het oorspronkelijke met gezien heeft geteekend.

De kosten zijn behalven de Redactie: vier gulden vier en negentig en een halve cent.

(geteekend) J. J. MULDER.

Gezien vorenstaand exploit en daarvan afschrift ontvangen door ons officier van Justitie bij de Arrondissements-Regtbank te Assen op heden.

Parket, Assen den 14 December 1857.

(geteekend) P. HOFSTEDE.

Geregistreerd een blad en een renvooi te Assen den veertienden December 1800 zevenvijftig, deel 28, folio zesendertig, verso vak vier. Ontvangen voor regt tachtig cents, met 38 opcenten een gulden tien en een halve cents.

De Ontvanger,

(geteekend) ROIJAARDS.

Voor copij conform,

J. A. WILLINGE GRATAMA.

Mei aanstaande wordt te Meppel gevraagd: Een ongehuwde **KNECHT**, P. G., goed met Paarden kunnende omgaan, bekend met Tuin- en geschikt voor Huiswerk.

Bewijzen van goed gedrag en eerlijkheid moeten worden overgelegd.

Adres in persoon, bij den drukker dezer Courant.

De Notaris Mr. W. O. SERVATIUS te Dwingelo zal ten verzoeke van TEUNIS KORNELIS BOER, op ZATURDAG den 19 December 1857, des morgens om elf uren, bij het HOUT, publiek verkoopen:

50 zware EIKENBOOMEN, benevens ***eenige zware BERKENBOOMEN***, allen op stam staande bij den Wolvenberg te Hooger-Smilde.

De Notaris Mr. W. O. SERVATIUS te Dwingelo zal ten verzoeke van G. F. WESSELING en mede-eigenaren, op ZATURDAG den 19 December e.k., des namiddags te een ure, ten huize van de Wed. L. FLEDDERUS te Hoogersmilde publiek bij inzate veilen;

Een stuk ***VELD- en VEENGROND***, groot 22 bunders 59 roeden en 90 ellen. Zeer gunstig gelegen te Hoogersmilde, aan de noordwestzijde der Drentsche Hoofdvaart, en schietende van af de Hoofdvaart naar de Beilervaart.

Op DONDERDAG den 17 December e. k., des avonds te 7 uur, in het Concerthuis te Assen, zullen ten verzoeke van Mevrouw de Wed. wijlen Mr. P. OOSTING, te Assen publiek worden verkocht:

Drie ***HUISPLAATSEN*** en ***BOUWLAND***, gelegen te Assen aan den Witterweg, en onderscheidene perceelen ***BOUW- en GROENLAND***, daarnevens gelegen.

Een **HUIS**, waarin ***kamer, keuken, kelder, schuur*** en ***stalling***, met groote en kleinere **TUIN** daarnevens en ***BOUWGRONDEN*** daarachter.

Alles zoo en in voegen op het terrein afgebakend en gelegen op het Broek, onmiddelijk bij het Stadsbosch te Assen.

Ten verzoeke van den heer A. VAN DER SCHEER.

Eenige **BOUWGRONDEN** in perceelen, en een stuk ***GROEN- en BOUWLAND***, gelegen bij de Asserwijk te Loosterveen, gemeente Assen, nabij de Drentsche Hoofdvaart, te zamen groot 1 Bunder 64 roeden.

Om de veelheid der perceelen precies te uur te beginnen.

Assen den 14 December 1857.

A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN,
Notaris.

GEMEENTE EMMEN.

Waardeel en Veen.

Ten verzoeke van den heer A. DE WILDE VAN PIJNENBURG zullen op DINGSDAG den 22 dezer, des avonds ten zes ure, ten huize van G. J. BOESJES te Emmen, publiek worden verkocht:

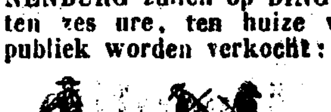

a. Een derde **aandeel** in een perceel ***Erfscheidenveen*** te Emmen, kadaster sectie C no. 1576 en 1577, groot in het geheel 23 bunder 84 roeden 80 ellen; en

b. Een derde **gedeelte** van een vierde ***Waarwaardeel*** in de ongescheidene Markte van Emmen en Westenesch, in ***Veld, Veen*** en ***Weide*** op de Runde, groot deze Markte in het geheel 2067 bunder 69 roeden en 04 ellen.

Om dadelijk te aanvaarden.

Westerbork, 9 December 1857.

Notaris: Mr. J. T. KIJMMELL.

DE VERTELLER ENZ.

Om de koffij bij het branden een schoonen glans te geven, zonder dat men er vet bij doet, behoeft men slechts de boonen, als zij half gebrand zijn, met wat fijn gestooten suiker te bestrooijen en dan vlijtig voortgaan met den trommel te draaijen. De suiker benadeelt den smaak der koffij niet, hetgeen wel gebeurt door het toevoegsel van vet, dat de meeste kooplieden er bij doen; maar hij veredelt die veeleer, en wij gelooven vast, dat de medegedeelde glans iedereen volmaakt bevredigen zal. Voor het overige is hier de oude spreuk weer van toepassing: Mundus vult decipi. De onwetende menigte beoordeelt de waarde der gebrande koffijboon enkel en alleen naar haren glans, waarvan het noodzakelijk gevolg is, dat ten nadeele van smaak en reuk die glans vermeerderd wordt.

—

Het volgende treffende voorval zoude een uitmuntend onderwerp voor een bekwamen nouvellenschrijver zijn:

Aan het einde van den faubourg St. Jacques te Parijs, woonde sedert verscheidene jaren eene weduwe, die naauwelijks ouder dan 30 jaren was. Dat haar echtgenoot haar geen vermogen had nagelaten was duidelijk, want zij bewoonde een klein dakkamertje en men zag haar reeds in het vroegste ochtenduur voor een klein dakluik zitten en ijverig aan het werk. Maar ook lang na het ondergaan der zon, gunde zij zich geene rust, maar zat onophoudelijk te werken tot middernacht bij een kaarsje, dat het schamele kamertje slechts flaauw verlichtte. Haar werk was zeer eenvoudig en bestond slechts in het maken van franjes voor schwals. De buren konden zich dit onophoudelijk werken van de ongelukkige weduwe niet verklaren en gevoelden innig medelijden met de bleeke vrouw, die zich zelfs op zon- en feestdagen geen oogenblikje rust of uitspanning vergunde en nooit haar werk verliet. Dit geschiedde echter niet zonder reden. De arme vrouw had namelijk een eenig kind, een zevenjarigen knaap te voeden en te verzorgen, en deze knaap was gebrekkig zoowel naar geest als naar lichaam. Hij moest des ochtends uit het bed opgenomen en des avonds in het bed gelegd worden, men moest hem, om zoo te spreken, het voedsel in den mond stoppen, welke nooit een verstaanbaren toon deed hooren. Voor dit ongelukkig hulpbehoevend schepsel arbeidde de moeder dag en nacht en de moeder beminde het met de teederste, innigste liefde. Voor eenige weken trok het de aandacht der buren, dat de bleeke vrouw niet zoo geregeld meer zat te werken, dat zij dikwijls aan het venster niet te zien was en dat zij zelfs gedurende den arbeid onrustig en ontsteld er uitzag. Wat was de reden van deze verandering? Ach! haar eenig kind was gevaarlijk ziek geworden en de geneesheer, die het gezien had, had bedenkelijk het hoofd geschud. De huisportierster, die de geneesmiddelen bragt, trachtte de arme vrouw wier oog niet meer droog werd, zooveel mogelijk troost toe te spreken en zeide eens tot haar: „Maar waarom gevoelt gij toch zoo groote droefheid? Is het wel een zoo groot ongeluk, indien de lieve God in zijne genade het arme gebrekkige wurm tot zich neemt, dat u

Publieke Verkooping

van **tien vette VARKENS** (Engelsch ras), ieder zwaar, p. m. 300 oude ponden, te houden op VRIJDAG den 18 December 1857, des voormiddags te elf uur, te Smilde, aan de Molenwijk, aan de boerderij van den heer P. J. L. EEKHOUT; — daags te voren te bezien.

Notaris H. H. VAN LIER.

Op VRIJDAG den 18 December 1857, 's namiddags te 2 uur, ten huize van S. S. BAKKER te Zuidlaren,

PUBLIEKE VERKOOP VAN:

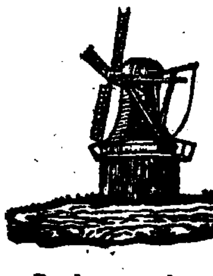

De **KOORN-** en **PELMOLEN** in de Esch te Zuidlaren, en daarbij staande zeer geschikte **BEHUIZINGE** met **STALLING** en **GROND**, als: ***Tuin en Bouwland***, zijnde sedert jaren daarop met het beste succes het bedrijf van ***MOLENAAR*** uitgeoefend door den Eigenaar HENDRIK KLOOTS te Zuidlaren.

De kooper kan tegen **eerste hypotheek** f 4000 van de koopschat á 4% rente voorloopig behouden.

Notaris Mr. C. E. KNIPHORST.

De Notarissen J. J. DE BLECOURT te Wildervank en Mr. J. C. VAN SLOOTEN te Veendam gedenken ten verzoeke van den heer B. J. K. MUNTINGHE en cons. publiek te verkoopen:

I. Eene aanzienlijke ***heeren BEHUIZING***, waarin vier **benedenkamers**, **keuken, mangelkamer**, en vier **bovenkamers** met **schuur** en afzonderlijk **woonhuis**, benevens **tuin**, alles staande en gelegen aan het Oosterdiep te Wildervank.

II. Acht kampen **LAND** op Kabeling drie aan het Westerdiep aldaar, groot vijf bunder vijf en dertig roeden.

III. Drie kampen **LAND** op Kabeling twee aldaar, groot twee bunder achttien roeden. De landerijen achter het eerste perceel gelegen. Alles eerst bij perceelen en later te zamen gevoegd te veilen.

Deze verkoop zal worden gehouden ten Gemeentehuize te Wildervank op DINGSDAG den 5e Januarij 1858 des avonds te 7 uur.

J. J. DE BLÉCOURT.
Mr. J. C. VAN SLOOTEN.

Verkooping
VAN
LAGE VEENEN.

De Notarissen MEIJLINK en RAMBONNET, beide gevestigd te Kampen, zullen op MAANDAG den 28en December 1857, des avonds te 7 ure, in het logement DE DOM VAN KEULEN, te Kampen, onder meer andere goederen, doen inzetten, en 14 dagen later, op uur en plaats voorschreven, bij opbieding verkoopen:

Vijf stukken **VEENGROND**, achter elkander gelegen in de gemeente IJsselmuiden, in de onlangs geconcessionneerde veenderij van het Zwijnsleger, uitkomende onmiddelijk aan den Oudendijkssloot, of algemeenen waterweg van de veenderij, respectivelijk groot B. 1.85.80 — B. 2.01.80 — B. 2.09.70 — B. 2.73.10 en B. 1.03.60 en alzoo te zamen groot 9 bunder 74 roeden.

De goederen zullen bij den toeslag ook in twee massa's worden aangeboden. Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij de Notarissen. Brieven franco.

Provincie Drenthe.
AANBESTEDING.

Op DINGSDAG den 29 December 1857, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring door den Commissaris des Konings in de provincie *Drenthe*, of bij zijne afwezigheid door een der Leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in het 3e district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Assen worden ***AANBESTEED:***

Het bouwen van een TOLHUIS, aan den Provincialen kunstweg van Assen naar de Hilte, bij de Duurserbrug, met de leverantie van de benoodigde MATERIALEN.

Deze aanbesteding zal geschieden alleen bij inschrijving overeenkomstig art. 20 van het bestek.

Het bestek der bovengemelde aanbesteding zal ter lezing liggen aan het locaal van het Provinciaal Bestuur van Drenthe te Assen, en in de logementen van: SCHEUER te Zwolle; VARENHORST te Steenwijk; KUIPERS, SOMER, SCHUITEN en de Wed. OOSTERGETEL te Assen; A. LUXWOLDA, H. RONNER en J. WIND te Smilde; BRUINTJES, VAN DIJK en TEN WOLDE te Meppel; Wed. OOSTERVELD te Dieverbrug; VAN TAREL te Coevorden; LUINGE te Hoogeveen; ZONDAG te Zuidlaren; de Wed. BRAAMS te Gieten, en bij REBBERS te Rolde;

Drie dagen voor de besteding zal de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en zullen voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Heer Hoofd-Ingenieur KOCK en den Heer Aspirant-Ingenieur VAN BEUSEKOM, beide te Assen.

Assen den 8 December 1857.

Gedeputeerde Staten van Drenthe,
DE VOS VAN STEENWIJK,
Voorzitter.
W. H. HOFSTEDE,
Griffier.

UITTREKSEL uit eenen brief, gerigt aan de Heeren J. A. KLINGER en Co., te Rotterdam.

»Ik was sedert eenige jaren lijdende aan verzwakte geestvermogens, voortspruitende uit Aambeijen; vruchteloos beproefde ik hiervoor alle geneeskundige hulp en zelfs de behandeling van wijlen professor DE LEEUW mogt niets baten; toen werd ik te rade DU BARRY'S Revalenta te gebruiken, en kocht op mijne doorreize naar Antwerpen bij UEd. eenige Bussen daarvan; tot mijne blijdschap kan ik UEd. mededeelen, dat het gebruik van dit meel, mij genoegzaam mijne vorige gezondheid en opgeruimde geestvermogens terug gegeven heeft.

UEd. vergunning gevende van dit mijn schrijven zoodanig gebruik te maken, als UEd. voegzaam zult oordeelen, noem ik mij met achting,

's Hage,
23 November 1857.

UEd Dienaar,
(Get.) J. ANSCHITZ.
St. Jacobstraat."

Maag- en onderbuikskwalen,

diarrhaea, verstoppingen, aambeijen, opgezetheid, spanning, slechte spijsvertering, maagdrukking, winden, pleuris, loomheid, vermoeidheid, slijm, verzwakking, lusteloosheid en alle andere ziekten die door abnormalen toestand der spijsverteringswerktuigen ontstaan, worden spoedig en zeker genezen door DU BARRY'S kracht- en gezondheid herstellend meel.

De gunst, waarin DU BARRY'S **REVALENTA** zich verheugt, heeft velen uitgelokt ze na te maken; wij moeten echter voor deze vervalschte Revalenta waarschuwen, er zijn er onder die gevaarlijk zijn en moesten verboden worden.

De echte **REVALENTA** van de Heeren BARRY DU BARRY en Co., 77 Regentstreet Londen, wordt verkocht in onderstaande Dépôts en zijn de blikken Bussen omwikkeld met omslagen, waarop eene menigte Attesten in de Hollandsche Taal gedrukt staan.

Amsterdam, VERKOOPHUIS.
Assen, H. P. A. VAN GORCUM.
Coevorden, C. J. van der SCHEER.
Meppel, A. JEULEN.
Gorredijk, S. G. ZWART.
Steenwijk, K. TIMMERMANS.
Hoogeveen, JAN van der WOLDE Jr.

En in de bekende Dépôts in de andere steden.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 11 Dec. TARWE tot vorige prijzen aan consumtie; 136 ℔ nieuwe witbonte Poolsche f 345; 133 ℔ dito f 333; 130 ℔ jarige bonte dito f 315; 118 ℔ jarige Friesche f 210 bij partij. — ROGGE bij partij iets lager, bij gerijven in een doen; 118 ℔ Petersburger f 115 bij partij; 117, 118 ℔ dito f 156, 158. — GARST, HAVER en BOEKWEIT zonder handel. — KOOLZAAD £ 1 hooger; op 9 vat Olie in Dec. £ $68\frac{1}{2}$; April £ 71. — LIJNZAAD in een doen; 108 ℔ Bombay f 365. — RAAPOLIE williger, op 6/w. f $41\frac{1}{4}$; Vlieg. f 40; 1o. Mei f $40\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$ — LIJNOLIE dadelijk onveranderd, op levering flaauw; op 6/w. f $35\frac{1}{4}$; Vlieg. f 34, $33\frac{1}{2}$; 1o. Maart f $33\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$; April f 34, $33\frac{3}{4}$; Mei f $34\frac{1}{4}$, 34. — HENNEPOLIE op 6/w. f $42\frac{1}{4}$; Vliegend f 41. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 76 a 82. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 11 a 14.

SCHIEDAM, 10 Dec. MOUTWIJN f $12\frac{1}{2}$; begin beurs veel gekocht, later weder stil. — JENEVER 100 pct. Amst. proef f 16 a $16\frac{1}{2}$ per vat contant.

BURGERLIJKE STAND.

Hoogeveen, 6—13 Dec. Ondertr. Jan Hooge en Geertje Kreeft; Jan Zomer en Johanna Kuiper; Koenraad Hilberdink en Geertje Boer. — Geh. Geene. — Bev. Pietertje Strijker geb. Kattouw, van z.; Femmigje Schonewille geb. Stoter, van d.; Aaltje ten Hartog, van d.; Nietje de Vries geb. Kuiter van z.; Aafje Jonquière geb. van Wijnoxbergen, van z.; Hendrikje Vogelzang geb. Wildeboer, van d. — Overl. Wessel Doldersum, echtg. van Johanna Hendriks Boer, ruim 47 j.; Hilligje Hilbers, 13 maanden; Bernardus Beijerink, ongeh. ongeveer 36 j.; Harm Kist, bijna 5 maanden; Margjen Jans Winkel, wed. van Jacob Wams, 70 j.; Jan Kok, ongeh. 71 j.; Jan Lefferts Gortworst, echtg. van Hendrikje Geerts Moes, overl. te Avenhorn (Noord Holl.) ouderdom onbekend; Marten Martinus, laatstelijk echtg. van Ida Mulder, ruim 74 j.; Jacob Koster, 2 maanden.

Gasselte, 1—12 Dec. Geb. Hendrik, z. van Jantien Koops; Jantien, d. van Hendrik Trieling en Willemtje Harms. Geh. Geene. — Overl. Geene.

Zuidwolde, 1—30 Nov. Ondertr. Meuzo Pieters van Blanken wedr. van Aaltje Lamberts Donker en Hendrikje Dirks wed. van Jan Dammer. — Geh. Hendrik Jans van Veen wedr. van Rensje Arends Bos en Vrougje Hobster, Jan Geerts Dekker wedr. van Grietje Jans Brouwer en Annigje Hendriks Pasop; Roelof Stevens Scheper wedr. van Grietje Geerts van 't Zand en Aaltje Bijker; Meuzo Pieters van Blanken wedr. van Aaltje Lamberts Donker en Hendrikje Dirks wed. van Jan Dammer; Arend Alberts Eggen en Johanna Hermina Salhorst. — Geb. Annigje, d. van E. G. ten Kate en Z. R. Huizing; Albertje, d. van A. H. Stevens en M. H. van Goor; Geertje, d. van H. van den Berg en H. Dekker; Berendina, d. van H. S. Kattouw en B. H. Katerberg; Geert, z. van R. G. Kassies en H. B. Lindenholt; Roelof, z. van A. Westerveld en S. J. Klomp; Klaas, z. van W. K. Veeningen en G. K. Rooze; Jan, zoon van J. J. Dunning en J. H. Gruppen; Klaasje, d. van H. Slot en J. G. ten Hout; Hendrik, z. van H. Bakker en G. Schonewille; Jantje, d. van G. Gritter en J. van den Hof; Rutger, z. van J. Jonker en H. Holthuis; Aaltje, d. van A. K. Linde en M. R. Veeningen. — Overl. Lefert Alberts Steen, ongeh. 22 j. overl. te Avereest; Grietje Jans van der Sleen, 3 j.; Klaasje Arends Wijerts, 19 maanden; Gezina de Jonge, 4 weken.

De Wijk, 1—30 Nov. Geb. Geesje, d. van A. S. Klaassen en M. Lubbers; Hermina, d. van A. B. Drogt en G. H. Winters; Lukas, z. van J. J. Stapel en A. W. van der Linde; Klaasje, d. van H. H. Schans en G. Kruithof; Klaasje, d. van Klaas Broek en R. J. Luithorst; Zwaantje, d. van Lukas Westenbrink en G. van den Berg; Femmigje, d. van R. van de Wetering en Fijgje Schiphorst; Hilligje en Jan, d. en z. van Albert F. Piel en Jentje de Groot; Hendrik, z. van H. E. Poortman en G. A. Woltinge. — Overl. Hendrik Ernst Poortman, geh. met G. Woltinge, 32 j.; Margje K. Wildeboer, geh. met Roelof Koster, 52 j.; Jentje Harms Hulleman, ongeh. 9 j.; Een levenloos kind van 't vr. geslacht van Roelof H. Roze en A. J. Horstra; Klaas Broek, geh. met R. J. Linthorst, 35 j.; Jan Roelofs Wannink, geh. met T. Spijkerman, 72 j.; Femmigje J. Vriend, 3 j.; Thomas Knoll, ongeh. 53 j. — Geh. Jan Woltinge met Geertje Stokvis; Roelof van Strik, weduwr. van M. van Echten met Grietje Meesters. — Ondertr. Berend Schans met Jentien Linthorst; Koob Schans met Jentien van Egten.

Peize, 1—30 Nov. Geb. Tunnis, z. van G. Rozeveld en G. Arends; Roelof, z. van O. Ottens en J. Eitens; Roelefje, d. van J. J. Venekamp en G. Kemkers; Lina, d. van H. Nienhuis en J. Been; Koenraad, z. van J. Ebbinge en B. Ebbinge. — Overl. Tunnis Rozeveld, 3 dagen; Janna Luinga, 30 j.

Beilen, 1—30 Nov. Geh. C. Meijer met Metje Stevens. — Bev. Hendrikje Klaassen geb. de Weeme, van d.; Albertje Krikke geb. Kuik, van d.; Metje Meijer geb. Stevens, van d.; Jantje Flokstra geb. Beening van z.; Hilligje de Lange geb. Zoer, van z.; Hillichje Alberts Willems geb. de Jonge, van d.; Wilhelmina Gerritsen, van d.; Martje Zuidberg geb. Severwijn, van z.; Jantje Baving geb. Westerhof van z. — Overl. Hendrik Oortwijn, 2 j.; Jantina Snijder, 10 maanden; Egbertje Kloezen wed. van Pieter Brunsting, 52 j. en 3 maanden.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.
AMSTERDAM, 1857.

	pCt.	11 Dec.	12 Dec.
Nederl. W.S.	$2\frac{1}{2}$	$61\frac{3}{8}$	$61\frac{7}{8}$
—	3	$73\frac{1}{8}$	$73\frac{13}{16}$
—	4	$94\frac{3}{8}$	$94\frac{7}{8}$
Amort. Synd.	$3\frac{1}{2}$		$88\frac{1}{8}$
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	137	$136\frac{3}{4}$
O. I. Leening	4		$92\frac{1}{4}$
Aand. H. Spw.			
— R. —	$4\frac{1}{2}$		
Ned. B			
Maats. Weld.			
Rusland,			
Obl. Hope	5	$102\frac{1}{4}$	$102\frac{3}{8}$
Dito 1831/33	5		90
Cert. 1840	4	$81\frac{1}{4}$	82
— Stieglitz	4	81	$80\frac{3}{4}$
— Nieuwe	4		
— 5e Serie	5	$92\frac{1}{8}$	93
— 1855 6eS.	5	96	$96\frac{3}{16}$
— van Ass.	6	$42\frac{1}{2}$	

	pCt.	11 Dec.	12 Dec.
Polen,			
Aand. fl 500	f	$148\frac{3}{4}$	$149\frac{1}{4}$
Obl.	4	$75\frac{1}{4}$	$75\frac{1}{4}$
Spanje, Obl.	$1\frac{1}{2}$	$24\frac{7}{16}$	$24\frac{5}{16}$
Obligatien	3		$40\frac{1}{8}$
Binnenl.	3	$35\frac{15}{16}$	[illegible]
Amortisable			
Bewijs. Coup.		$4\frac{13}{16}$	
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5		
— —	4		
— Metal.	5	[illegible]	[illegible]
— Rente A.	5	[illegible]	$83\frac{5}{16}$
— Nation.	5	$72\frac{1}{2}$	$72\frac{5}{16}$
— —	$2\frac{1}{2}$	$36\frac{1}{2}$	$36\frac{9}{16}$
Belgie, Cert.	$2\frac{1}{2}$	$49\frac{1}{8}$	$49\frac{1}{8}$
Rothschild	$2\frac{1}{2}$	$49\frac{1}{8}$	$49\frac{1}{8}$
Portug., Obl.	3	[illegible]	$43\frac{1}{16}$
Brazilien	5	[illegible]	
Weener aandeelen	4	305	[illegible]

11 Dec. De markt was algemeen williger gestemd; de gunstige buitenlandsche beursnoteringen gaven daartoe aanleiding.

---

slechts kommer en zorg verschaft?" »O neen, antwoordde de weduwe, God zal mij dit leed niet aandoen, Hij zal mij niet van mijn eenigen troost, van mijn eenig geluk berooven. Bemint dan eene moeder alleen hare kinderen, als deze schoon zijn? Mij schijnt het toe, dat ik mijn kind minder zoude beminnen, als het niet zoo ongelukkig, zoo ellendig ware." Zoo sprak de moeder, de ware moeder; maar helaas! hare hoop werd niet vervuld en het duurde niet lang of zij hoorde de laatste zucht van haren zoon, haar eenig kind. Het sterfgeval werd bekend gemaakt, maar toen de lijkschouwer zich aanmeldde, om den dood van den knaap bevestigd te zien, vond hij de deur gesloten, en was eindelijk genoodzaakt, die open te breken. Een verstikkende damp stroomt hem uit de kamer te gemoet, alwaar hij de moeder geknield zag voor de legerstede van het doode kind, op welks hoofd het hare rustte. Een bak met kolen op tafel toonde hem, dat de wanhoop der moeder haar tot het droevig besluit had gebragt, om den dood van haar eenig kind niet te overleven.

—

De roos van Florida, de schoonste der bloemen, heeft geen geur. De paradijsvogel, de schoonste vogel, zingt niet. De Grieksche Cypres, de fraaiste boom, draagt geene vruchten. Zoo is niets volmaakt hier beneden.

—

De sluijer, die het aangezigt der toekomst bedekt, is geweven door de hand der barmhartigheid.

—

Een oude vreijer, wien gevraagd werd of hij ooit eene teregtstelling had bijgewoond, antwoordde: »Neen, maar ik ben eens bij een huwelijk tegenwoordig geweest."

—

Een soldaat, die nog al van een slokje hield, werd door den generaal bij gelegenheid eener wapenschouwing gevraagd, hoe zijn neus zoo rood kwam; waarop hij zeer gevat antwoordde: »Met uw permissie, generaal! ik bloos altijd als ik tot een' officier spreek."

Charades.

XXXIX. Van mijn geheel 13 letters groot, hoort men thans
12, 9, 7, 13, is voorjaars in de maak. (vaak.
8, 2, 4, 6, 11, geeft met melk gekookt een
lekk're drank,
7, 13, 11, 10, geeft bij menschen en dieren
geluid of klank,
10, 9, 5, 3, 7, is zeer blank en fijn zoet,
met 10, 9, 11, 4, worden menschen en dieren gevoed;
7, 13, 11, 9, 4, 11, 12, Staat met mijn geheel veeltijds gelijk,
vooral bij hen, die door 4, 3, 8, 13, willen worden rijk.

XL. Mijn geheel heeft 12 letters en is een meubelstuk dienende om 1, 2, 3, en 3, 2, 1, er in te bergen, die tusschen de 7, 8, 5, 10, 4, 9, bij het gebruik wordt vastgehouden en dat onder alle 6, 7, 8, 5, 10, 4, 9, en jaren zelfs door hen, die in plaats van 3, 2, 1, nog 3, 8, 1, moesten hebben.

GEDRUKT BIJ GRATAMA te Assen.